

Stappenplan voor aanpak cyberpesten, aanvulling op pestprotocol en protocol seksuele intimidatie maart 2009

Corleen Knieriem/ Minkema College Woerden

Vooraf:

- extern traject (justitieel) en interne schoolmaatregelen zijn **twee aparte trajecten**
- als het pesten op school gebeurd is, **is de school verantwoordelijk en bepaalt sanctie op grond van school- en gedragsregels, bijv. schorsen.**
- De school (dir) neemt de verantwoordelijkheid richting **slachtoffer, dader(s) en ouders.**
- Bijgevoegd stappenplan stuurt aan op een **integrale aanpak** met ouders bij cyberpesten **OP SCHOOL.**

Definitie cyberpesten (digitaal pesten):

Digitaal pesten is één van de verschillende vormen van pesten. Op het internet kan men een andere identiteit aannemen of volledig anoniem blijven, waardoor de grenzen van het pestgedrag worden verlegd. Voorbeelden van digitaal pesten zijn: kwetsende of bedreigende e-mails, bedreigingen of lastig gevallen worden via chatprogramma's als MSN.

Er kunnen beledigende pagina's met foto's, video's of persoonlijke gegevens van het slachtoffer op internet geplaatst worden. Er kan sprake zijn van "stalkingactiviteiten", waarbij een of meer daders doelbewust een slachtoffer lastig blijft(ven) vallen. Ook kan er op fora en vrij bewerkbare pagina's zoals Wikipedia beledigende of bedreigende informatie geplaatst worden.

Kenmerken:

- Cyberpesten gebeurt vaak **anoniem**.
- Cyberpesten is soms harder dan "gewoon" pesten: de dader kan zich op internet **veilig** voelen en ook vaak machtiger dan het slachtoffer.
- Het **slachtoffer** voelt zich **onveiliger** dan bij gewoon pesten. Het pesten gaat door, ook na schooltijd in de thuisomgeving.
- De **impact** van cyberpesten is vaak veel **groter** dan van gewoon pesten, omdat er veel meer toeschouwers zijn door het medium internet.
- Cyberpesten is vaak niet terug te draaien, want **(op internet blijven de gegevens vaak gewoon staan**, zodat het slachtoffer er soms jaren later nog mee geconfronteerd wordt.

Meer informatie: www.nomc.nl

www.mijnkindoline.nl

www.stichtingstomp.nl

www.pestenslaf.nl

www.pestweb.nl

www.schoolenveiligheid.nl

www.ppsi.nl

Stappen	Wat	Hoe	Wie
Stap 1	Gesprek met de gepeste leerling	<ul style="list-style-type: none"> • Neem de klacht serieus en probeer je in te leven in de leerling. • Laat de leerling zijn/ haar verhaal doen: neem de tijd en vraag goed door. • Vraag of het pesten op een schoolcomputer is gebeurd. • Informeer bij systeembeheer of te achterhalen is wanneer de dader ingelogd is geweest op een schoolcomputer. • Schakel zo nodig de mediacoach in i.v.m. tips aan de leerling om de pester(s) te blokkeren en te verwijderen*, wanneer het om pesten via bijvoorbeeld MSN gaat. <p><i>* Voordat de leerling dit doet, is het overigens aan te bevelen om deze gesprekken die hij/zij heeft gevoerd met de pester, uit te printen . Deze gesprekken kunnen mogelijk als bewijsmateriaal dienen.</i></p>	degene die in vertrouwen is genomen door de leerling, mentor
Stap 2	Gesprek met de dader(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Ga in op wat er speelt/gespeeld heeft en vraag door. • Luister goed naar de kant van het verhaal van deze leerling(en) en neem de boodschap serieus. • Wijs op de schoolregels en op wat de mogelijke gevolgen kunnen zijn voor de gepeste leerling. Verwijs ook naar de gedragsregels computergebruik op de website en in het leerlingenstatuut. • Maak duidelijk dat de leerling zich schuldig maakt aan een ernstig feit en dat dit in sommige gevallen zelfs strafbaar is. Er kunnen dan strafrechtelijke consequenties volgen. 	mentor, coördinatoren/ leerlingbegeleider
Stap 3	Gesprekken met ouders van de gepeste leerling en met de ouders van de dader(s)	<ul style="list-style-type: none"> • licht de ouders in en wees duidelijk over de aanpak die op school gehanteerd wordt. • Vraag hen of zij de signalen herkennen. Wanneer zij niet weten wat de signalen zijn, kunt u hun hierover informatie geven. • Houd rekening met eventuele schuldgevoelens bij ouders. • Informeer de ouders over de schriftelijke afspraken die met de leerlingen zijn gemaakt, wanneer het gesprek met hen al heeft plaatsgevonden. • Vertel hun welke maatregelen zij kunnen nemen/wat zij kunnen doen. • Verwijs de ouders/verzorgers voor meer informatie naar bijvoorbeeld: het gratis telefoonnummer 0800-5010 (voorheen de onderwijstelefoon). Of www.pestweb.nl. Zie ook de linkjes. • Vraag zo nodig om advies aan de mediacoach. 	mentor en/of schoolleiding
Stap 4	Gesprek met de gepeste leerling	<ul style="list-style-type: none"> • Maak duidelijke afspraken en zet ze op papier. 	mentor,

	en de dader(s)	<ul style="list-style-type: none"> • Leg vast welke sancties nodig zijn/zullen worden gehanteerd als het pesten niet stopt. • Spreek met de dader een reflectieve sanctie af, wanneer de indruk bestaat dat hij/zij nog onvoldoende besef heeft van de veroorzaakte schade (laat hem/haar bijvoorbeeld een boekverslag maken van een boek dat over pesten gaat). 	coördinatoren/ leerlingbegeleider
Stap 5	Afronding	<ul style="list-style-type: none"> • Wanneer de mentor signaleert dat het cyberpesten daadwerkelijk is gestopt, informeert hij/zij de ouders/verzorgers hierover. • Bovendien informeert hij/zij de schoolleiding over het voorval en de gemaakte afspraken. • De directie registreert dit in het LVS (Magister) in het zogenaamde formulier 'incidentregistratie'. 	Mentor/schoolleiding
Stap 6	Nazorg	<ul style="list-style-type: none"> • Het is belangrijk om de leerlingen voorlopig te blijven volgen, om te voorkomen dat het pestgedrag terugkeert. • Vraag de leerling die gepest is hoe het met hem/haar gaat. Doe dit systematisch: bijvoorbeeld na twee dagen, een week, twee weken. Let erop dat dit gebeurt in een veilige ruimte. • Vraag ook de leerling die gepest heeft hoe het met hem/haar gaat. • Wijs op de mogelijkheid van een gesprek met de leerlingbegeleider. 	mentor
Stap 7	Blijvend pestgedrag; herhaling van het pestgedrag; maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> • Er vindt een gesprek plaats tussen directie, mentor en ouders van de pestende leerling. In dit gesprek worden afspraken gemaakt over de aanpak. • De mentor maakt van dit gesprek een verslag. • Mocht in het voornoemde gesprek geen overeenstemming bereikt worden, dan neemt de directie een besluit over de vervolgstappen. Hiervan worden ouders en leerkracht binnen een week na het gesprek schriftelijk op de hoogte gesteld. • Bij aanhoudend ongewenst gedrag van de leerling kan de directie besluiten tot bijvoorbeeld een (tijdelijke) schorsing van de leerling. • Wanneer ook hierna het ongewenste gedrag aanhoudt, zal de directeur het bevoegd gezag verzoeken tot verwijdering over te gaan. Hierbij wordt de procedure als omschreven in de schoolgids (toelating, schorsing en verwijdering) in acht genomen. 	schoolleiding, mentor, ouders van de dader